

Norske Kvinners Sanitetsforenings innspill til Forsvarets langtidsplan

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) er Norges største kvinneorganisasjon og representerer over 44 000 medlemmer fordelt på 550 lokalforeninger. Vi er en stor beredskapsaktør med nasjonale samarbeidsavtaler med DSB, Politidirektoratet og Helsedirektoratet. Over 5000 frivillige er i beredskap gjennom samarbeidsavtaler med 150 kommuner. Vi er representert i Landsrådet for Heimevernet og har plass i alle 11 distriktsråd. Sanitetskvinnene er videre representert i over halvparten av fylkesberedskapsrådene og i mange kommunale beredskapsråd. Sanitetskvinnene bistår kommuner, nødetater og andre aktører i den akutte krisen/hendelsen, men er også opptatt av forebyggende beredskap. Den frivillige beredskapen er avgjørende viktig for vår nasjonale beredskapsevne. Sanitetskvinnene ber om:

- Styrking av frivillighetens rolle i Totalforsvaret
- Et nasjonalt beredskapsløft som styrker forskning og samvirke mellom sivil og militær sektor

Styrk frivillighetens rolle i Totalforsvaret

Statssikkerhet og samfunnssikkerhet er tett sammenvevd. Dagens sammensatte trusselbilde krever sammensatte virkemidler. En avgjørende faktor for å stå mot trusler er mobilisering av et folks motstandskraft, og i det spiller frivillige organisasjoner en nøkkelrolle. Vi har stor tillit i befolkningen, vi er over hele landet og vi når frem til mennesker myndighetene ikke alltid når. Vi oppfordrer derfor sterkt til å styrke frivillighetens rolle i totalforsvaret. Vi mener at overordnet koordinering og samordning bør tydeliggjøres på nasjonalt nivå og at frivilligheten inkluderes også i planlegging av nasjonale hendelser. Incentivene for å ta frivilligheten i bruk må styrkes, og innsats må kompenseres slik at vi fortsatt kan stille opp for mennesker over hele landet når krise og krig truer.

Både Forsvarskommissjonen og Totalberedskapskommissjonen er opptatt av myndighetenes evne til å håndtere sammensatte trusler og frivillighetens betydning understrekes. Skal hele samfunnets samlede ressurser utnyttes på best mulig måte, i hele krisespekteret, er det behov for en helhetlig tilnærming. og at de sivile og militære beredskapsressursene samarbeider. Kunnskap om hverandres kapasiteter og innsatsmuligheter er grunnleggende for bedre samvirke mellom sivil og militær sektor. Dette var bakgrunnen for at FFI utredet frivillighetens rolle i Totalforsvaret på oppdrag fra oss og i samarbeid med Røde Kors, Norsk Folkehjelp, HV og DSB. Studien presenteres fredag 19. april, og vil da deles med komiteen.

Økonomisk forutsigbarhet er nødvendig for å sikre at frivillige beredskapsaktører har forutsetninger for å være gode samvirkeaktører. Sanitetskvinnene er en av få, om noen, nasjonal beredskapsorganisasjon som knapt mottar offentlig støtte til vårt beredskapsarbeid. Konsekvensen av et fragmentert beredskapsfelt er at ingen tar ansvar for den del av beredskapen vi tilhører. Det legges stor vekt på den spisse enden i de få ordningene som finnes, men lite på forpleining og forsyning som er avgjørende for at den spisse enden får utholdenhet. Myndighetsapparatet fremstår ofte lite samkjørte, og det er

vanskelig å se hvem som har ansvar for helheten. Vi kan bidra med å øke kunnskapen om Totalforsvaret i befolkningen, som igjen øker vår reelle evne til koordinering. Vi ber derfor om at:

- Tildelingene til frivillige organisasjoner økes og at den delen av beredskapskjeden som Sanitetskvinnene representeres likebehandles med andre frivillige aktører.

Et nasjonalt beredskapsløft som styrker forskning og samvirke mellom sivil og militær sektor

Vi trenger et nasjonalt beredskapsløft der de frivillige organisasjonenes rolle, ansvar og myndighet inngår. Forsvarskommisjonen har beregnet kostnaden ved en styrket forsvarsevne. Vi merker oss at en satsing på det sivil-militære samarbeidet ikke er tatt med i denne beregningen, i motsetning til Totalberedskapskommisjonen som anslår et straksbehov i størrelsesorden 80-100 millioner. Skal frivillige beredskapsorganisasjoner ha forutsetninger for å være gode samvirkeaktører, vil det ha en kostnad. Sivile kapasiteter må også trenes, vedlikeholdes og utvikles innen våre ansvarsområder.

For første gang siden 2. verdenskrig leder sivile teknologigiganter løpet om banebrytende ny teknologi innen flere områder. En helhetlig tilnærming til teknologi er avgjørende for å nå og beskytte befolkningen i kriser og krig – og skal vi klare å nå hele befolkningen må frivillige organisasjoner integreres bedre. Ofte vil det være nettopp frivillige organisasjoner som har tilgang til sårbare grupper myndighetene i liten grad kommer i kontakt med; dette kan være innvandrede kvinner, menn og barn, samt aleneboende eldre. I en tid der manipulasjon og polarisering er kjente virkemidler kan nettopp frivilligheten være en verdifull kanal for å nå ut i befolkningen med budskap. Forsvaret besitter en sterk forskningsevne. Etter vårt syn bør forskning som kan styrke det sivil-militære samarbeidet styrkes. Teknologikutviklingen gi mange muligheter i forsvarssektoren og for frivillige organisasjoner, og ikke minst i samvirke mellom forsvars- og frivillig sektor.

- Et nasjonalt beredskapsløft som styrker forskning og samvirke mellom sivil og militær sektor

Med vennlig hilsen

Norske Kvinners Sanitetsforening

Malin Stensønes, generalsekretær